

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Приказка С. І., Моронюк О. В., Антонюк І. І. Інновації в закладах вищої освіти — основа ефективності господарювання в сучасних умовах	413
Гончаренко Є. Ю. Професійно-орієнтоване навчання перекладу ділової німецької мови у недержавному вищому навчальному закладі	416
Кобржицький В. В. Інтенсифікація вивчення іноземних мов студентами — майбутніми менеджерами міжнародного туризму як засіб підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці	420
Тьорло В. О., Вдовенко О. С. Проблеми підвищення ефективності транспортування вантажів і поштових відправлень компаніями України та значення недержавних закладів освіти у їх вирішенні	424
Тьорло В. О., Терещенко О. Г. Дослідження проблем модернізації управління імпортною діяльністю українських компаній на ринку електронних компонентів в НН ІМЕФ МАУП	427
Охман О. В. Вища освіта для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі: сучасний погляд	430
Бортник В. А. Теоретико-методологічний аналіз дослідження честі та гідності особи як об'єкта злочину	433
Міхатуліна О. М., Ковальов А. В. Іпотека як особливий вид застави за цивільним законодавством	436
Кабанова І. А. Сутність та особливості вітчизняного податкового регулювання	439
Сєров С. Л. Щодо змістовного наповнення понять “державний нагляд” і “контроль” господарської діяльності	443
Літвінов О. П., Логвінов Ю. В. Транспортний менеджмент та інформаційні технології	446
Кравцов М. О. Проблеми розвитку механізму забезпечення конституційного права громадян на інформацію	450
Печенюк С. І. Гендерні аспекти розвитку вищої освіти в Україні: підготовка жінок- військовослужбовців у вищих військових навчальних закладах	453
Пономаренко А. О. Підготовка фахівців у сфері електронного урядування та інформаційних технологій як форма організації державного управління	456
Майсара Алкум Практические методы мониторинга и оценки эффективности взаимодействия государства и гражданского общества	458

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН НА ІНФОРМАЦІЮ

Надзвичайної актуальності в сучасних умовах розвитку країни набула проблематика становлення та розвитку доктрини забезпечення доступу громадян до інформації, яка перебуває у володінні органів державної влади, набуває особливого значення.

Потрібно відзначити, що розвиток сучасної концепції інституту свободи інформації відбувається в міжнародному демократичному просторі з другої половини ХХ сторіччя. Зокрема, загальні концептуальні положення були сформульовані в рамках Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних організацій і полягають у визначенні загальновизнаних моделей щодо свободи інформації, основних принципів, законодавчих основ, ролі інституту інформаційних відносин та значенні його в системі демократичного розвитку сучасного суспільства. Розкриття та теоретичне осмислення даної проблеми дозволить вирішити важливе науково-прикладне завдання створення механізмів забезпечення конституційних прав громадян на інформацію, що є особливо актуальним для демократизації державотворчих процесів в Україні.

З 2011 року в Україні порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес встановлюється Законом України “Про доступ до публічної інформації” [1].

Цим законодавчим актом, який на той час було визнано одним з найбільш прогресивних у світі в сфері інформаційних відносин, введено в ужиток визначення дефініції “публічна інформація” — це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Л. Олексюк публічною називає таку інформацію, яка є в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи будь-якій іншій матеріальній формі, вироблена або отримана органами державної влади і пов'язана з будь-якою державною або адміністративною функцією, у тому числі делегованою, що може мати суспільний інтерес, за винятком документів, які перебувають на стадії підготовки [2, с. 41].

Визначальним для публічної інформації є те, що вона заздалегідь зафіксована будь-якими засобами та на будь-яких носіях і знаходилась у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації. Законодавство встановлює, що не є інформаційним запитом звернення, для відповіді на яке необхідно створювати нову інформацію.

Варто зазначити, що з прийняттям Закону України “Про доступ до публічної інформації” відбулася трансформація всієї системи інформаційних відносин у вітчизняній системі державно-управлінських відносин. Зокрема, цим актом було встановлено, що право на доступ до публічної інформації гарантується:

- 1) обов'язком розпорядників інформації надавати та оприлюднювати інформацію, крім випадків, передбачених законом;
- 2) визначенням розпорядником інформації спеціальних структурних підрозділів або посадових осіб, які організовують доступ до публічної інформації, якою він володіє;
- 3) максимальним спрощенням процедури подання запиту та отримання інформації;
- 4) доступом до засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень, крім випадків, передбачених законодавством;
- 5) здійсненням парламентського, громадського та державного контролю за дотриманням прав на доступ до публічної інформації;
- 6) юридичною відповідальністю за порушення законодавства про доступ до публічної інформації.

Потрібно звернути увагу, що розробники законодавства про доступ до публічної інформації не врахували деякі особливості розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Зокрема, передбачивши плату за копіювання та друк, вони залишили поза увагою можливості сканування документів, фотографування чи збереження на інших носіях. Безперечно, що вітчизняне законодавство про доступ до публічної інформації на час прийняття було визнано достатньо прогресивним і демократичним.

Як зазначив О. Бухтатий, в процесах демократичного розвитку українського суспільства виникає потреба в удосконаленні існуючого механізму реалізації конституційного права громадян на звернення. Базовий законодавчий акт у цій сфері — Закон України “Про звернення громадян” — не відповідає сучасному рівню розвитку інформаційних технологій. Необхідно деталізувати окремі положення Закону України “Про звернення громадян” головним чином в частині надання додаткового інструменту гарантування та реалізації конституційного права громадян на участь в управлінні державними справами та звернення до органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій [3, с. 159].

Зокрема, окремим аспектом є проблема щодо отримання відповіді на електронні звернення громадян, адже за сучасних умов розвитку інформаційно-комунікаційних технологій встановлений місячний строк розгляду звернення, а в низці випадків — 45 діб, вже не може задовольнити динамічні процеси суспільно-політичних змін та потреби індивіда щодо отримання інформації та його участі в управлінні державними справами, де ключову роль відіграє саме можливість доступу до інформації, яка знаходиться у володіння органів державної влади.

Як свідчить зарубіжна практика, з налагодженням діяльності із забезпечення доступу до публічної інформації в органах публічної влади з часом зменшується кількість звернень про доступ до такої інформації. При цьому зацікавленість нею не знижується — просто громадяни, журналісти, окремі організації починають отримувати необхідну інформацію з джерел, що стають дедалі доступнішими.

Слід зазначити, що українське законодавство встановлює низку обмежень щодо доступу до публічної інформації. Насамперед, Законом України “Про доступ до публічної інформації” визначається, що інформацією з обмеженим доступом є:

- 1) конфіденційна інформація;
- 2) таємна інформація;
- 3) службова інформація.

Варто зазначити, що законодавство обмежує доступ до інформації, а не до документу. Це передбачає можливість надання запитувачу доступу до документу, який

містить інформацію з обмеженим доступом, за умови, якщо цю інформацію буде “видалено” або “унеможливлено читання”.

Таким чином, проаналізувавши стан та проблеми забезпечення доступу громадян до публічної інформації в Україні, можна погодитися з професором Ю. Нестеряком в тому, що поліпшення практичного застосування конституційного права на доступ до інформації вимагає розробки та запровадження відповідних механізмів їх реалізації, зокрема: створенням єдиної бази офіційної інформації, включаючи акти органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної виконавчої влади, які є суспільно значимими; використанням сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій, веб-порталів, забезпечуючи гарантії одержання інформації шляхом самостійного пошуку в поточних архівах та інформаційних системах суб'єктів владних повноважень; посиленням використання новітніх медіа-платформ, зокрема соціальних мереж та блогосфери; підвищенням медіа-грамотності громадян, особливо старшого віку та віддалених регіонів, тощо [4, с. 96].

Вбачається, що проведення дослідження надає підстави для твердження, що розвиток інституту свободи інформації відбувається в рамках міжнародно-правового регулювання захисту прав людини і основних свобод, зокрема це питання включає в себе й проблему доступу до публічної інформації, яка знаходиться у володінні органів державної влади.

Важливим аспектом для розвитку інформаційних відносин виступає стан міжнародно-правового регулювання інституту свободи інформації, на який впливає розвиток інформаційно-комунікаційних технологій і зміст поширюваної інформації.

Джерела

1. Про доступ до публічної інформації : закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32 (12.08.2011). ст. 314.
2. Олексюк Л. В. Розвиток понятійно-категоріального апарату електронного доступу до публічної інформації та відкритих даних. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. 2016. № 2. С. 36–43.
3. Бухтатий О. Публічні комунікації демократичної держави : монографія. Київ : Вид-во ВАДНДУ, 2017. 294 с.
4. Гончар Я., Гнидюк Н. Свобода інформації та виконавча гілка влади: Правові норми. Інституції. Процедури. Київ : Міленіум, 2002. 240 с.